

บทที่ 2

เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้ศึกษาค้นคว้าได้ศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีต่อการปฏิบัติงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 3 โดยศึกษาตามแนวหัวข้อดังต่อไปนี้

1. เอกสารที่เกี่ยวข้อง จำแนกเป็น

- 1.1 โครงสร้างการบริหารจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
- 1.2 ประวัติความเป็นมาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
- 1.3 ภารกิจหลักและบทบาทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
- 1.4 ขอบข่ายของงานบริการสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา
- 1.5 บทบาทหน้าที่ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
- 1.6 ความเป็นมาของการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ
- 1.7 แนวคิดเกี่ยวกับหลักธรรมาภิบาล
- 1.8 หลักการมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
- 1.9 รายงานผลการดำเนินงาน
- 1.10 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1.1 โครงสร้างการบริหารจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

(กระทรวงศึกษาธิการ:2551) การจัดการศึกษาได้หลอมรวมหน่วยงานทางการศึกษา คือ ทบวงมหาวิทยาลัย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติและกระทรวงศึกษาธิการ เป็นหน่วยงานเดียวกันเป็นกระทรวงศึกษาธิการตามโครงสร้างการบริหารราชการใหม่ โดยจัดระเบียบการบริหารราชการออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่ (1.) การจัดระเบียบบริหารราชการในส่วนกลาง (2.) การจัดระเบียบบริหารราชการเขตพื้นที่การศึกษาและ (3.) การจัดระเบียบราชการในสถานศึกษาของรัฐที่จัดการศึกษาระดับปริญญาที่เป็นนิติบุคคล

1. การจัดระเบียบบริหารราชการในส่วนกลางระดับกระทรวง มีบทบาทและอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการส่งเสริมและกำกับดูแลการศึกษาทุกระดับและทุกประเภทกำหนดนโยบาย แผนและมาตรฐานการศึกษา การสนับสนุนทรัพยากรเพื่อการศึกษา รวมทั้งส่งเสริมและประสานงาน การศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม และการกีฬาเพื่อการศึกษา การติดตามตรวจสอบและประเมินผล โดยมีหัวหน้าส่วนราชการขึ้นตรงต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ดังนี้

- 1.1 สำนักงานรัฐมนตรี
- 1.2 สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
- 1.3 สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา
- 1.4 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
- 1.5 สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา
- 1.6 สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

2. การจัดระเบียบบริหารราชการเขตพื้นที่การศึกษาให้จัด ดังนี้

- 2.1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
- 2.2 สถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานหรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่น
- 2.3 การจัดระเบียบราชการสถานศึกษาของรัฐที่จัดการศึกษาระดับปริญญาที่เป็น

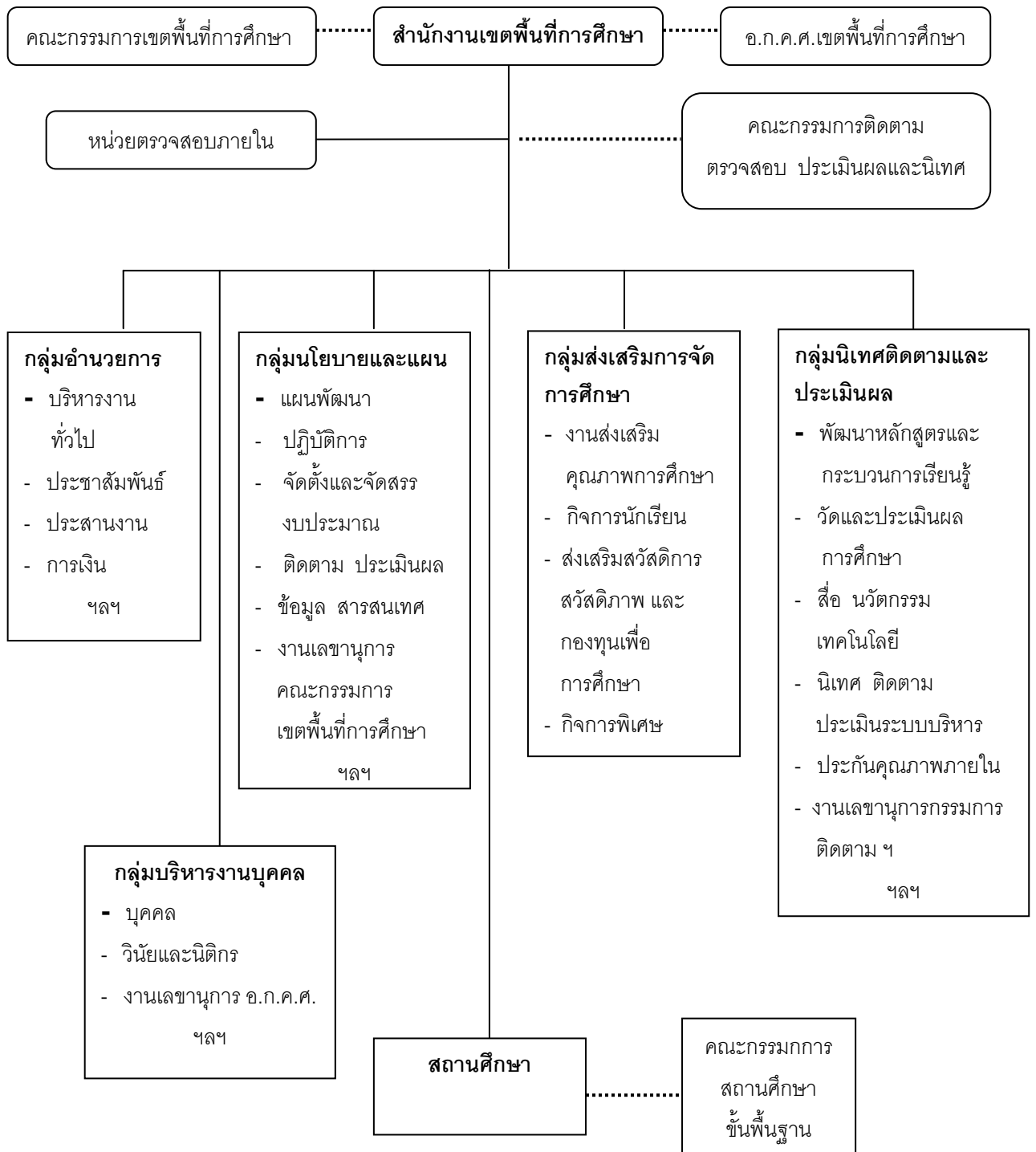
นิติบุคคลให้เป็นไปตามกฎหมายของแต่ละสถานศึกษา จากโครงสร้างและอำนาจหน้าที่ดังกล่าว จึงเขียนแผนภูมิโครงสร้างการบริหารจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการได้ดังนี้

ภาพ 1 โครงสร้างการบริหารจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2551, หน้า 7)

ภาพ 2 โครงสร้างการบริหารจัดการศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2551, หน้า 8)

1.2 ประวัติความเป็นมาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

การจัดตั้งเขตพื้นที่การศึกษาในประเทศไทย เกิดขึ้นตามสาระบัญญัติในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 หมวด 5 ว่าด้วยการบริหารและการจัดการศึกษา ส่วนที่หนึ่งการบริหารและการจัดการศึกษาให้ยึดหลักการกระจายอำนาจไปสู่เขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และมาตรา 37 ระบุว่าการบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานและอุดมศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรีให้ยึดเขตพื้นที่การศึกษาโดยคำนึงถึงปริมาณ สถานศึกษา จำนวนประชากร วัฒนธรรม และความเหมาะสมด้านอื่นด้วย ให้รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของสภาการศึกษา มีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษา กำหนดเขตพื้นที่การศึกษา อย่างไรก็ตาม ความพยายามในการกำหนดเขตพื้นที่ศึกษามีทั้งการดำเนินงานโดยกระทรวงศึกษาธิการ ในช่วงก่อนและหลังการบังคับใช้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และการดำเนินงานโดยสำนักงานปฏิรูปการศึกษา (องค์การมหาชนเฉพาะกิจ) (ปรัชญา เวสารัชช์ และคณะ, 2545: สุวัฒน์ เงินน้ำ และคณะ, 2544) ตามลำดับ ดังนี้

30 เมษายน 2542 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (นายชุมพล ศิลปอาชา) ตั้งคณะกรรมการปฏิรูประบบบริหารการศึกษาในกระทรวงศึกษาธิการ (คำสั่งที่ 324/2542)

9 มิถุนายน 2542 คณะกรรมการปฏิรูประบบบริหารการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ เสนอผลการดำเนินงานกำหนดเขตพื้นที่การศึกษา โดยยึดหลักความเป็นเอกภาพ หลักการกระจายอำนาจและหลักการมีส่วนร่วมของประชาชน เป็นกรอบในการพิจารณาและวางเกณฑ์ไว้ 4 ประการ คือ 1) มีประชากร 120,000 คนขึ้นไป 2) มีสถานศึกษาตั้งแต่ก่อนระดับประถมศึกษาถึงระดับมัธยมศึกษาครบ และมีจำนวนใกล้เคียงกัน 3) มีสภาพภูมิศาสตร์ วัฒนธรรมนิยมประเพณี วิถีชีวิตเหมือนกันหรือเป็นพื้นที่ติดต่อกัน 4) เป็นเขตปกครองที่ประชาชนมีภารกิจเกี่ยวพัน และมีความเคยชินที่จำเป็นต้องปฏิบัติตามระเบียบแบบแผนของวิถีชีวิตและราชการ

หลังจากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 มีผลบังคับใช้เมื่อ วันที่ 20 สิงหาคม พ.ศ.2542 สำนักงานปฏิรูปการศึกษา ซึ่งเป็นหน่วยงานเฉพาะกิจที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวเพื่อศึกษาและเสนอแนวทางการดำเนินงานตามที่กฎหมายกำหนด ได้ศึกษาและเสนอหลักเกณฑ์ 4 ประการ ในการกำหนดเขตพื้นที่การศึกษา คือ 1) เขตพื้นที่

การศึกษาควรมีประชากร 150,000-200,000 คน 2) เขตพื้นที่การศึกษาควรมีสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐานประมาณ 100 แห่ง โดยคำนึงถึงโอกาสทางการศึกษาสายสามัญและสายอาชีพด้วย
3) ใช้เขตอำเภอเป็นเกณฑ์ในการแบ่งเขตพื้นที่การศึกษา โดยไม่มีการแยกอำเภอใดออกไปอยู่
มากกว่าหนึ่งเขตพื้นที่การศึกษา และ 4) สามารถเดินทางไปกลับในเขตพื้นที่การศึกษาเดียวกันได้
ภายในวันเดียว เพื่อให้เกิดความสะดวกในการดูแลสนับสนุนสถานศึกษาและหน่วยงานทางการ
ศึกษา ทั้งนี้ได้เสนอให้มีเขตพื้นที่การศึกษา รวม 295 เขต จำแนกเป็นเขตพื้นที่การศึกษาในส่วน
ภูมิภาค 289 เขต และกรุงเทพฯ 6 เขต

เมื่อวันที่ 6 สิงหาคม 2544 สำนักงานโครงการนำร่องปฏิรูปการศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ ได้อนุมัติการดำเนินโครงการนำร่องปฏิรูปการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา
เพื่อเตรียมความพร้อมและแสวงหาคำตอบว่าเขตพื้นที่การศึกษาจะบริหารและจัดการศึกษาให้มี
ประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุดควรมีขนาดและรูปแบบการบริหารอย่างไร โดยเปรียบเทียบ
การนำร่องแบบเขตพื้นที่หลายรูปแบบ ซึ่งมีหน่วยงานที่รับผิดชอบการติดตามดูแลแตกต่างกันไป
คือ 1) ให้สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติรับผิดชอบดูแลจังหวัดพิษณุโลก
ซึ่งแบ่งเป็นเขตพื้นที่การศึกษา 5 เขต 2) ให้สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการรับผิดชอบดูแล
จังหวัดอำนาจเจริญ ซึ่งแบ่งเป็นเขตพื้นที่การศึกษา 2 เขต และ 3) ให้กรมอาชีวศึกษา
รับผิดชอบจังหวัดราชบุรี กรมสามัญศึกษารับผิดชอบจังหวัดเพชรบุรี และกรมการศึกษานอก
โรงเรียนรับผิดชอบจังหวัดภูเก็ต ซึ่งกำหนดเป็นเขตพื้นที่การศึกษาทั้งจังหวัด โดยให้เขตพื้นที่
การศึกษานำร่องเหล่านี้ดำเนินการสองภาคเรียน คือ ภาคปลายปีการศึกษา 2544 และภาคต้น
ปีการศึกษา 2545 และให้สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏรับผิดชอบประเมินผลโครงการนำร่อง

วันที่ 30 ตุลาคม 2545 กระทรวงศึกษาธิการประกาศกำหนดเขตพื้นที่การศึกษา
175 เขต การประกาศเขตพื้นที่การศึกษานี้มีจำนวนต่ำกว่าที่สำนักงานปฏิรูปการศึกษา
องค์การมหาชนเฉพาะกิจได้เสนอไว้ และหน่วยงานบางหน่วยงาน เช่น สมาพันธ์ครูประถมศึกษา
แห่งประเทศไทย (สทค.) คัดค้าน แต่ได้รับการยอมรับเพราะเป็นจุดเริ่มต้นที่อาจขยายได้ง่ายขึ้น
หลังจากมีการประกาศใช้พระราชบัญญัติระเบียบการบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ
พ.ศ.2546 (วสันต์ ศรีประดู่ และคณะ 2548. หน้า 18-22)

ดังนั้น การปฏิรูปการศึกษาในครั้งนี้ กระทรวงศึกษาธิการได้จัดโครงสร้างของสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษา โดยกำหนดให้มี 5 กลุ่ม และ 1 หน่วย ดังแสดงไว้ในภาพที่ 1

1.3 ภารกิจหลักและบทบาทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 3 เป็นหน่วยงานที่อยู่ภายในการกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีหน้าที่ดำเนินงานให้เป็นไปตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาตามมาตรา 38 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และมาตรา 37 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ.2546 มีอำนาจและภารกิจ ดังนี้

1. จัดทำนโยบาย แผนพัฒนาและมาตรฐานการศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบาย มาตรฐานการศึกษา แผนการศึกษา แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน และความต้องการของท้องถิ่น
2. วิเคราะห์การจัดตั้งงบประมาณ เงินอุดหนุนทั่วไปของสถานศึกษา และหน่วยงานในเขตพื้นที่การศึกษา และแจ้งจัดสรรงบประมาณที่ได้รับให้หน่วยงานข้างต้นทราบ และกำกับ ตรวจสอบ ติดตามการใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยงานดังกล่าว
3. ประสาน ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาหลักสูตรร่วมกับสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา
4. กำกับ ดูแล ติดตามและประเมินผลสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และในเขตพื้นที่การศึกษา
5. ศึกษา วิเคราะห์ วิจัยและรวบรวมข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา
6. ประสานการระดมทรัพยากรด้านต่าง ๆ รวมทั้งทรัพยากรบุคคลเพื่อส่งเสริม สนับสนุนการจัดการศึกษา
7. จัดระบบการประกันคุณภาพและประเมินผลสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา
8. ประสาน ส่งเสริม สนับสนุน การจัดการศึกษาของสถานศึกษาเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งบุคคล องค์กรชุมชน องค์กรวิชาชีพ สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดรูปแบบที่หลากหลายในเขตพื้นที่การศึกษา
9. ดำเนินการและประสาน ส่งเสริม สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา
10. ประสาน ส่งเสริมการดำเนินงานของคณะกรรมการและคณะทำงานด้านการศึกษา

11. ประสานการปฏิบัติราชการทั่วไปกับองค์กรหน่วยงานภาครัฐ เอกชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในฐานะสำนักงานผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการในเขตพื้นที่การศึกษา
12. ปฏิบัติหน้าที่อันเกี่ยวกับกิจกรรมภายในเขตพื้นที่การศึกษาที่ได้รับมอบหมายของผู้ใดโดยเฉพาะ หรือปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

1.4 ขอบข่ายของงานบริการสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

ตามที่กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดโครงสร้างสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็น 5 กลุ่ม และ 1 หน่วยนั้น เพื่อให้บุคลากรในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพ อันจะส่งผลให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็นองค์กรที่มีระบบการทำงานที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล มีความคล่องตัวอย่างเป็นรูปธรรมและสามารถตรวจสอบได้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546, หน้า 1) ดังนี้

1. กลุ่มอำนวยการ

งานด้านอำนวยการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดระบบบริหารองค์กร การประสานงานและให้บริการสนับสนุน ส่งเสริม ให้กลุ่มภารกิจและงานต่าง ๆ ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สามารถบริหารจัดการและดำเนินงานตามบทบาทภารกิจอำนาจหน้าที่ได้อย่างเรียบร้อย มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลบนพื้นฐานของความถูกต้อง โปร่งใส ตลอดจนสนับสนุนและให้บริการข้อมูลข่าวสาร เอกสาร สื่อ อุปกรณ์ทางการศึกษาและทรัพยากรที่ใช้ในการจัดการศึกษาแก่สถานศึกษาเพื่อให้สถานศึกษาบริหารจัดการได้อย่างสะดวกคล่องตัว มีคุณภาพ ประสิทธิภาพและประสิทธิผล

ขอบข่ายภารกิจ ในกลุ่มอำนวยการ ประกอบด้วยกลุ่มงาน และงานต่าง ๆ ดังนี้

1. กลุ่มงานบริหารทั่วไป
  - 1.1 งานธุรการ
  - 1.2 งานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม
  - 1.3 งานยานพาหนะ
  - 1.4 งานการจัดระบบบริหารและพัฒนาองค์กร
2. กลุ่มงานประชาสัมพันธ์
  - 2.1 งานการสร้างเครือข่ายการประชาสัมพันธ์
  - 2.2 งานเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานต่อสาธารณชน

- 2.3 งานบริการด้านข้อมูลข่าวสาร
- 3. กลุ่มงานประสานงาน
  - 3.1 งานประสานการดำเนินงานระหว่างหน่วยงานภายในและภายนอก
เขตพื้นที่การศึกษา
  - 3.2 งานการประสานการใช้ทรัพยากรของหน่วยงาน
  - 3.3 งานการประสานงานเกี่ยวกับการสรรหากรรมการและอนุกรรมการ
ในระดับต่าง ๆ
- 4. กลุ่มงานบริหารการเงินและสินทรัพย์
  - 4.1 งานบริหารการเงิน
  - 4.2 งานบริหารบัญชี
  - 4.3 งานบริหารพัสดุและสินทรัพย์

2. กลุ่มบริหารงานบุคคล

งานบริหารบุคคลในเขตพื้นที่การศึกษาเป็นมาตรการจูงใจให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาปฏิบัติงานเพื่อตอบสนองภารกิจของหน่วยงานโดยยึดหลักการกระจายอำนาจ ระบบคุณธรรมและหลักธรรมาภิบาล เพื่อให้การบริหารจัดการมีความคล่องตัว เกิดความอิสระในการปฏิบัติงานภายใต้กฎหมาย ระเบียบปฏิบัติ ผู้ปฏิบัติงานได้รับการพัฒนา มีความรู้ความสามารถ มีขวัญกำลังใจ นำไปสู่การบริการครูและบุคลากรทางการศึกษาตามหลักการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ ซึ่งจะส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของผู้เรียนต่อไป

ขอบข่ายภารกิจ ในกลุ่มบริหารงานบุคคลประกอบด้วยกลุ่มงานและงานต่าง ๆ ดังนี้

- 1. งานธุรการ
- 2. กลุ่มงานวางแผนอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่ง
  - 2.1 การวิเคราะห์และวางแผนอัตรากำลังคน
  - 2.2 งานกำหนดตำแหน่งและวิทยฐานะ
- 3. กลุ่มงานสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง
  - 3.1 งานสรรหาและบรรจุ
  - 3.2 งานแต่งตั้ง ย้าย โอนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
  - 3.3 งานออกจากราชการ

4. กลุ่มงานบำเหน็จความชอบและทะเบียนประวัติ
  - 4.1 งานบำเหน็จความชอบ
  - 4.2 งานทะเบียนประวัติ
  - 4.3 งานเครื่องราชอิสริยาภรณ์
  - 4.4 งานบริการบุคลากร
5. กลุ่มงานพัฒนาบุคลากร
  - 5.1 งานฝึกอบรมและลาศึกษาต่อ
  - 5.2 งานส่งเสริมและยกย่องเชิดชูเกียรติ
  - 5.3 งานพัฒนามาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณ
6. กลุ่มงานวินัยและนิติการ
  - 6.1 งานวินัย
  - 6.2 งานอุทธรณ์และร้องทุกข์
  - 6.3 งานกฎหมายและการดำเนินคดีของรัฐ
7. กลุ่มงานเลขานุการ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา

3. กลุ่มนโยบายและแผน

เป็นงานที่ส่งเสริม สนับสนุนและประสานในเชิงนโยบาย ให้สถานศึกษา จัดการศึกษาเป็นไปตามนโยบายและมาตรฐานการศึกษาชาติ มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของงาน ตามยุทธศาสตร์เป็นสำคัญ ใช้ระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์ (Strategic Performance Base Budgeting : SPBB) โดยเน้นความโปร่งใส ทันสมัย ความรับผิดชอบ ที่ตรวจสอบได้ เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล ยึดหลักการมีส่วนร่วม (Participation) การบริหารที่สนับสนุนที่ใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School Based Management) โดยมีกระบวนการวางแผน การดำเนินการตามแผน การกำกับติดตามผลอย่างเป็นระบบ

ขอช่วยภารกิจ ในกลุ่มนโยบายและแผน ประกอบด้วยกลุ่มงาน และงานต่าง ๆ

ดังนี้

1. งานธุรการ
2. กลุ่มงานข้อมูลสารสนเทศ
  - 2.1 งานข้อมูลสารสนเทศ

- 2.2 งานพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ
- 2.3 งานประสานเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT)
- 3. กลุ่มงานนโยบายและแผน
  - 3.1 งานวิเคราะห์ และพัฒนานโยบายทางการศึกษา
  - 3.2 งานแผนและพัฒนากิจการศึกษาระดับพื้นฐาน
  - 3.3 งานจัดตั้ง ยุบรวม เลิกและโอนสถานศึกษา
  - 3.4 งานแผนการจัดที่เรียนให้นักเรียน นักศึกษา
- 4. กลุ่มงานวิเคราะห์งบประมาณ
  - 4.1 งานวิเคราะห์ค่าใช้จ่าย
  - 4.2 งานจัดทำและจัดสรรงบประมาณ
  - 4.3 งานบริหารงบประมาณ
- 5. กลุ่มงานติดตาม ประเมินผลและรายงาน
  - 5.1 งานติดตามการดำเนินงานตามนโยบายและแผน
  - 5.2 งานประเมินผลการดำเนินงานตามนโยบายและแผน
  - 5.3 งานรายงานผลการดำเนินงานตามนโยบายและแผน
- 6. กลุ่มงานเลขานุการคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา

4. กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา

งานส่งเสริมการจัดการศึกษา เป็นงานที่สนับสนุนและส่งเสริมให้สถานศึกษาในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษา สามารถจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเน้นการบูรณาการการจัดการศึกษา ทั้งการศึกษาในระบบ นอกระบบและตามอัธยาศัย ไปสู่การศึกษาตลอดชีพ นำแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นใช้ประกอบการเรียนการสอน ส่งเสริมสุขภาพกายและสุขภาพจิตให้สมบูรณ์ จัดสวัสดิการ สวัสดิภาพ และกองทุนเพื่อการศึกษา ที่จะเป็นการช่วยเหลือผู้เรียนปกติ ด้อยโอกาส พิการ และมีความสามารถพิเศษ อีกทั้งส่งเสริมบุคคล ครอบครัว ชุมชน สถานบันทางศาสนา สถานประกอบการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเอกชน ร่วมจัดการศึกษาที่จะส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของผู้เรียน

ขอขยายภารกิจ ในกลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษาประกอบด้วยกลุ่มงานและงานต่าง ๆ ดังนี้

1. งานธุรการ

2. งานส่งเสริมคุณภาพการจัดการศึกษา
  - 2.1 งานส่งเสริมการจัดการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ การศึกษาตามอัธยาศัย และการศึกษาตลอดชีวิต
  - 2.2 งานส่งเสริมแหล่งเรียนรู้ สิ่งแวดล้อมทางการศึกษา และภูมิปัญญาท้องถิ่น
  - 2.3 งานส่งเสริมการจัดการศึกษาของบุคคล ครอบครัว ชุมชน สถาบันศาสนาและสถานประกอบการ ฯลฯ
  - 2.4 งานส่งเสริมการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
  - 2.5 งานส่งเสริมคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
  - 2.6 งานส่งเสริมการเทียบโอนผลการเรียน
  - 2.7 งานส่งเสริมการจัดการศึกษาเด็กพิการ เด็กด้อยโอกาส และเด็กที่มีความสามารถพิเศษ
3. กลุ่มงานส่งเสริมกิจการนักเรียน
  - 3.1 งานส่งเสริมสุขภาพอนามัย
  - 3.2 งานส่งเสริมกิจการแนะแนวในสถานศึกษา
  - 3.3 งานส่งเสริมการกีฬาและนันทนาการ
  - 3.4 งานส่งเสริมกิจการลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด ผู้บำเพ็ญประโยชน์ นักศึกษาวิชาทหาร
  - 3.5 งานส่งเสริมกิจกรรมประชาธิปไตย
4. กลุ่มงานส่งเสริมสวัสดิการ
  - 4.1 งานส่งเสริม สนับสนุนการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา
  - 4.2 งานส่งเสริมการจัดสวัสดิการ สวัสดิภาพในสถานศึกษา
  - 4.3 ส่งเสริมการพิทักษ์สิทธิเด็กและเยาวชน
5. กลุ่มงานส่งเสริมกิจการพิเศษ
  - 5.1 งานอันเนื่องมาจากโครงการพระราชดำริ
  - 5.2 งานการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา
  - 5.3 งานตามโครงการเสมาพัฒนาชีวิต

5.4 งานความมั่นคงของชาติ

5.5 งานวิเทศสัมพันธ์

5.6 งานการป้องกันโรคเอดส์

5.7 งานสารวัตรนักเรียน

5. กลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา

ดำเนินการเกี่ยวกับการนิเทศการศึกษา วิเคราะห์ วิจัย ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการพัฒนาระบบการบริหารและการจัดการศึกษา เพื่อให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหารและการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีคุณภาพได้มาตรฐานเท่าเทียมกัน โดยยึดโรงเรียนเป็นฐาน ส่งผลให้ผู้เรียนทั้งในระบบ นอกกระบบและตามอัธยาศัยสามารถเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการศึกษา

ขอขยายภารกิจ ในกลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา ประกอบด้วยกลุ่มงาน และงานต่าง ๆ ดังนี้

1. งานธุรการ

2. กลุ่มงานพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานและกระบวนการเรียนรู้

2.1 งานส่งเสริมพัฒนาหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย การศึกษาพิเศษ

ผู้ด้อยโอกาสและผู้มีความสามารถพิเศษ

2.2 งานส่งเสริมพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.3 งานศึกษาค้นคว้า วิเคราะห์ วิจัยการพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการ

เรียนรู้

3. กลุ่มงานวัดและประเมินผลการจัดการศึกษา

3.1 งานส่งเสริมการวัดและประเมินผลการศึกษา

3.2 งานส่งเสริมและพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลการศึกษา

3.3 งานติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการวัดและประเมินผลการศึกษา

3.4 งานทดสอบทางการศึกษา

4. กลุ่มงานส่งเสริมและพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา

4.1 งานส่งเสริม พัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา

4.2 งานศึกษาค้นคว้า วิเคราะห์ วิจัยการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและ

เทคโนโลยีทางการศึกษา

5. กลุ่มงานนิเทศติดตามและประเมินผลระบบบริหารและการจัดการศึกษา
  - 5.1 งานส่งเสริมและพัฒนาระบบการนิเทศและการจัดกระบวนการเรียนรู้
  - 5.2 งานส่งเสริม สนับสนุนเครือข่ายการนิเทศของเขตพื้นที่การศึกษา
สถานศึกษาหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับชุมชน
  - 5.3 งานนิเทศ ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษา
  - 5.4 งานศึกษาค้นคว้า วิเคราะห์ วิจัยการพัฒนาระบบบริหารและการจัดการศึกษา
6. กลุ่มงานส่งเสริมพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษา
  - 6.1 งานส่งเสริมการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
  - 6.2 งานตรวจสอบคุณภาพภายในสถานศึกษา
  - 6.3 งานส่งเสริมและประสานงานการประกันคุณภาพภายในและภายนอก
สถานศึกษา
  - 6.4 งานศึกษาค้นคว้า วิเคราะห์ วิจัยมาตรฐานและการประกันคุณภาพ
การศึกษา
7. กลุ่มงานเลขานุการคณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และนิเทศ
การศึกษา
  - 7.1 งานพัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศ
  - 7.2 งานวางแผนการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และนิเทศการศึกษา
  - 7.3 งานรายงานผลการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และนิเทศการศึกษา

6. หน่วยตรวจสอบภายใน

เป็นการควบคุมภายในของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา เพื่อให้การปฏิบัติงานบรรลุวัตถุประสงค์ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ เป็นเครื่องมือของผู้บริหารในการส่งสัญญาณเตือนความเสี่ยงที่ทำให้หน่วยงานปฏิบัติไม่บรรลุเป้าหมาย การตรวจสอบภายในที่เพียงพอมีการสอบทานที่ดีสามารถที่จะทำให้การใช้ทรัพย์สินของทางราชการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ มีประสิทธิผล ประหยัดและโปร่งใส

ขอบข่ายภารกิจ ในหน่วยตรวจสอบภายในประกอบด้วยงานต่าง ๆ ดังนี้

1. งานธุรการ

2. งานตรวจสอบทางการเงินและบัญชี
3. งานตรวจสอบการดำเนินงาน

1.5 บทบาทหน้าที่ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

สถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีความจำเป็นและมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการจัดการศึกษาของประเทศ เพราะเป็นการศึกษาเพื่อปวงชน สำหรับประชาชนคนไทยทุกคนและครอบคลุมการศึกษาภาคบังคับ ส่งผลต่อความเจริญก้าวหน้าในการพัฒนาประเทศทุกด้าน

สถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องจัดการศึกษาให้เป็นไปและสอดคล้องกับเจตนารมณ์ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ.2546 และพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ.2547 สถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีบทบาทหน้าที่ดังนี้

1. จัดทำนโยบาย แผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบายแผนของกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ตลอดจนบริบทและความต้องการของชุมชนและท้องถิ่น
2. จัดตั้งงบประมาณและรับผิดชอบการใช้จ่ายงบประมาณของสถานศึกษา
3. พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานและความต้องการของนักเรียน ชุมชน และท้องถิ่น
4. จัดการเรียนการสอน สภาพแวดล้อม บรรยากาศการเรียนการสอนที่เหมาะสม และส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตลอดจนการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่อง
5. ออกระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ และแนวปฏิบัติต่าง ๆ ตามที่กฎหมายกำหนด
6. กำกับ ติดตาม ประเมินผลงานตามแผนงาน โครงการ และประเมินผลการปฏิบัติงานตลอดจนการพิจารณาความดีความชอบ การพัฒนา และการดำเนินการทางวินัยข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาตามที่กฎหมายกำหนด
7. ระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษารวมทั้งปกครอง ดูแล บำรุงรักษา ใช้และจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของสถานศึกษา

8. จัดให้มีระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและให้ความร่วมมือในการประเมินคุณภาพการศึกษาจากหน่วยงานภายนอกสถานศึกษา รวมทั้งการรายงานผล การประเมินผลต่อคณะกรรมการสถานศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

9. ส่งเสริมความเข้มแข็งให้กับชุมชนและสร้างความสัมพันธ์กับสถานศึกษาและสถาบันอื่นในชุมชนและท้องถิ่น

10. ปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้องกับกิจการภายในสถานศึกษาหรือตามที่ได้รับมอบหมาย และตามที่กฎหมายกำหนด

1.6 ความเป็นมาของการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ

ยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบราชการไทย (พ.ศ.2546-2550) กำหนดให้มีการปรับเปลี่ยนกระบวนการและวิธีการทำงานเพื่อยกระดับขีดความสามารถและมาตรฐานการทำงานของหน่วยงานราชการให้อยู่ในระดับสูงเทียบเท่ามาตรฐานสากล โดยยึดหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีเป็นหลักการบริหารราชการที่ได้รับการตราขึ้นเป็นกฎหมายดังปรากฏในพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 5) พ.ศ.2545 มาตรา 3/1 และต่อมาได้มีการออกพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ.2546 เพื่อให้มีแนวทางการปฏิบัติที่เป็นรูปธรรมชัดเจนมากยิ่งขึ้น โดยกำหนดเป้าหมายของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีว่าให้เป็นไปเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ มีประสิทธิภาพและเกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐ ลดขั้นตอนการปฏิบัติงานที่เกินความจำเป็น ประชาชนได้รับการอำนวยความสะดวกและได้รับการตอบสนองความต้องการ รวมทั้งมีการประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ

การบริหารราชการให้บรรลุเป้าหมายดังกล่าวจำเป็นต้องมีเกณฑ์การประเมินกระบวนการทำงานและผลการปฏิบัติงานที่เป็นที่ยอมรับกันทั่วไป ดังนี้ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ โดยความร่วมมือของสถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ จึงได้ดำเนินโครงการศึกษาเพื่อยกระดับคุณภาพการปฏิบัติงานของส่วนราชการโดยมีเป้าหมายเพื่อศึกษาวิธีการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐตามวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีและกำหนดเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ โดยใช้แนวทางซึ่งสามารถเทียบเคียงกับการบริหารจัดการในระดับสากล เกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติเป็นแนวทางหนึ่งที่ได้รับการยอมรับในระดับนานาชาติว่าเป็นเกณฑ์

ที่สามารถประเมินจุดแข็งและโอกาสในการปรับปรุงของกระบวนการทำงานและผลการปฏิบัติงานขององค์กรต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2550- 3)

การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ.2546 ตามมาตรา 6 การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ได้แก่ การบริหารราชการเพื่อบรรลุเป้าหมาย ดังต่อไปนี้ 1) เกิดประโยชน์สุขของประชาชน 2) เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ 3) มีประสิทธิภาพและเกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐ 4) ไม่มีขั้นตอนการปฏิบัติงานเกินความจำเป็น 5) มีการปรับปรุงภารกิจของส่วนราชการให้ทันต่อสถานการณ์ 6) ประชาชนได้รับการอำนวยความสะดวกและได้รับการตอบสนองความต้องการ 7) มีการประเมินผลการปฏิบัติราชการอย่างสม่ำเสมอ (วารสารตำรวจ:2546)

1.7 แนวคิดเกี่ยวกับหลักธรรมาภิบาล

(สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ, 2549 , หน้า 79-81) ได้กล่าวถึงหลักธรรมาภิบาล Good Governance หมายถึง กติกา หรือกฎเกณฑ์การบริหารการปกครองที่ดีเหมาะสมและเป็นธรรม ที่ใช้ในการธำรงรักษาสังคมบ้านเมืองและสังคม ประกอบด้วย

1. หลักนิติธรรม (Rule of Law) ได้แก่ การตรากฎหมาย กฎ ข้อบังคับต่าง ๆ ให้ทันสมัยและเป็นธรรม เป็นที่ยอมรับของสังคม และสังคมยินยอมพร้อมใจปฏิบัติตามกฎหมาย ข้อบังคับเหล่านั้นโดยถือว่าเป็นการปกครองภายใต้กฎหมาย มิใช่ตามอำเภอใจ หรืออำนาจของตัวบุคคล

2. หลักคุณธรรม (Morality) ได้แก่ การยึดมั่นในความถูกต้องดีงามโดยธรรมาภิบาล ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐยึดถือหลักนี้ในการปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นตัวอย่างแก่สังคมและส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชนพัฒนาตนเองไปพร้อมกันเพื่อให้คนไทยมีความซื่อสัตย์สุจริตจนเป็นนิสัยประจำชาติ

3. หลักความโปร่งใส (Transparency) ได้แก่ การสร้างความไว้วางใจซึ่งกันและกันของคนในชาติ โดยปรับปรุงกลไกการทำงานขององค์กรทุกวงการให้มีความโปร่งใส มีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์อย่างตรงไปตรงมาด้วยภาษาที่เข้าใจง่าย ประชาชนเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้สะดวกและมีกระบวนการให้ประชาชนตรวจสอบความถูกต้องชัดเจนได้

4. หลักความมีส่วนร่วม (Participation) ได้แก่ การเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมรับรู้และเสนอความเห็นในการตัดสินใจปัญหาสำคัญของชาติไม่ว่าด้วยการแจ้งความเห็น การไต่สวนสาธารณะ การประชาพิจารณ์ การแสดงประชามติ หรืออื่น ๆ

5. หลักความรับผิดชอบ (Accountability) ได้แก่ การตระหนักในสิทธิหน้าที่ความสำนึกในความรับผิดชอบต่อสังคม การใส่ใจปัญหาสาธารณะของบ้านเมือง และกระตือรือร้นในการแก้ปัญหา ตลอดจนการเคารพในความคิดเห็นที่แตกต่าง และความกล้าที่จะยอมรับผลจากการกระทำของตน

6. หลักความคุ้มค่า (Efficiency and Effectiveness) ได้แก่ การบริหารจัดการและใช้ทรัพยากรที่มีจำกัด เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ส่วนรวม โดยธรรมาภิบาลให้คนไทยมีความประหยัดใช้ของอย่างคุ้มค่า สร้างสรรค์ สินค้า และบริการที่มีคุณภาพ สามารถแข่งขันได้ในเวทีโลกและรักษาพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติให้สมบูรณ์ยั่งยืน

ลิขิต ธีรเวคิน (2548, หน้า 1-2) ใช้คำว่า ธรรมรัฐภิบาล คือ กระบวนการปกครองบริหารประเทศโดยมีกฎเกณฑ์ความถูกต้อง เพื่อประโยชน์ของสังคมและประชาชน ไม่ละเมิดกฎหมายและหลักนิติธรรม อธิบายความได้ว่า กลุ่มบุคคลที่บริหารประเทศ คือ รัฐบาลหรือ Government ส่วนกระบวนการปกครองบริหารประเทศ คือ Governance หลักธรรมรัฐภิบาลคือ Good Governance ซึ่งใช้ได้ในระดับการบริหารประเทศสูงสุดได้แก่คณะรัฐมนตรีรวมทั้งในระดับกระทรวง ทบวง กรม ซึ่งได้แก่ การบริหารโดยระบบราชการ จนถึงระดับการปกครองบริหารในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ธรรมรัฐภิบาล ซึ่งโดยทั่วไปเรียกว่า ธรรมาภิบาลนั้น จะมีหลักการใหญ่ 5 ประการ คือ 1. ความชอบธรรม 2. การมีส่วนร่วม 3. ความโปร่งใส 4. การมีความรับผิดชอบ 5. ประสิทธิภาพประสิทธิผล

1.8 หลักการมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

(สำนักติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ,2551) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เป็นส่วนราชการที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในการกำกับดูแลและสนับสนุนส่งเสริมการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ โดยมีเป้าหมายหลักอยู่ที่การให้บริการทางการศึกษาแก่ประชากรวัยเรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึงมีคุณภาพ และไม่เก็บค่าใช้จ่าย ซึ่งเป็นไปตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542

อนุสนธิจากการประกาศใช้พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ.2546 กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศจัดตั้งเขตพื้นที่การศึกษาทั่วประเทศ จำนวน

175 แห่ง เมื่อวันที่ 7 กรกฎาคม 2546 และมีการประกาศจัดตั้งเพิ่มภายหลังอีก 10 แห่ง รวมเป็น 185 แห่ง ในปัจจุบันในช่วงเวลาการปฏิบัติงานในรอบ 5 ปี ผ่านมา พบว่า ความหลากหลายของบริบทและปัจจัยการทำงาน ทำให้ผลการปฏิบัติงานของสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาแต่ละแห่งมีระดับผลสัมฤทธิ์และการพัฒนาที่แตกต่างกัน และมีแนวโน้มที่จะแตกต่างกันมากยิ่งขึ้นในอนาคต ดังนั้น เพื่อให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทุกแห่งได้มีการพัฒนาอย่างเป็นเอกภาพโดยพร้อมเพรียงกันและมีระดับคุณภาพเป็นที่พึงพอใจ สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงกำหนดเกณฑ์มาตรฐานขั้นต่ำสำหรับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขึ้น เพื่อใช้เป็นฐานแห่งการพัฒนาและเป็นเป้าหมายเบื้องต้นในการปฏิบัติงาน ซึ่งคาดว่าสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาทุกแห่งจะสามารถปรับปรุงพัฒนาเข้าสู่มาตรฐานได้ครบถ้วนทุกแห่งใน ระยะเวลาอันรวดเร็ว นำไปสู่การยกระดับมาตรฐานให้สูงขึ้นได้อีกในอนาคตอันใกล้

1.9 รายงานผลการดำเนินงาน

คณะกรรมการติดตามผลการบริหารและจัดการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (2550) ได้รายงานผลการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานขับเคลื่อนนโยบายสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และประสิทธิภาพการบริหารจัดการของสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาสุโขทัย เขต 2 ประจำปี 2550 พบว่า คะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจที่มีต่อสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาสุโขทัย เขต 2 เท่ากับ 2.98 ซึ่งระดับคุณภาพอยู่ในระดับ C หรือน้อย

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

นายวิเชียร ทองพลับ และคณะ (2546:บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยความคิดเห็นของ ข้าราชการครูต่อการบริหารงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดพิษณุโลก ผลการวิจัยพบว่า ข้าราชการ ครูมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดพิษณุโลก จากภาพรวมทุกด้าน เห็นด้วยในระดับปานกลาง รายด้านคือ ด้านบริหารองค์การ ด้านการประสานงาน ด้านการ นิเทศติดตามในระดับปานกลาง และ ข้าราชการครู ที่สังกัดเดิมกรมสามัญศึกษากับข้าราชการครู ที่สังกัดเดิมสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพิษณุโลก มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานเขตพื้นที่ การศึกษาทั้งในภาพรวม และรายด้านคือ ด้านการบริหารองค์การ ด้านการประสานงาน และด้าน การนิเทศติดตามไม่แตกต่างกัน

วสันต์ ศรีประดู่ และคณะ (2548:บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาค้นคว้าบทบาทที่คาดหวัง และบทบาทที่ปฏิบัติจริงในการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขตตรวจราชการที่ 2: ทรรศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรทางการศึกษา พบว่า บทบาทที่ปฏิบัติจริงในการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตามทรรศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรทางการศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาตามกลุ่มงาน พบว่า บทบาทที่ปฏิบัติจริงในการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา อยู่ในระดับมากทุกกลุ่มงาน บทบาทที่ปฏิบัติจริงในการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ตามทรรศนะของผู้บริหารสถานศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาตามกลุ่มงาน พบว่า บทบาทที่ปฏิบัติจริงอยู่ในระดับมากทุกกลุ่มงาน ส่วนบทบาทที่ปฏิบัติจริงในการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ตามทรรศนะของบุคลากรทางการศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาตามกลุ่มงาน พบว่า บทบาทที่ปฏิบัติจริงของบุคลากรกลุ่มอำนวยการ กลุ่มบริหารงานบุคคล และกลุ่มนโยบายและแผน อยู่ในระดับมาก ส่วนกลุ่มงานอื่น ๆ อยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อเปรียบเทียบบทบาทที่ปฏิบัติจริงในการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตามทรรศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรทางการศึกษาอื่น พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งโดยภาพรวมและเป็นรายกลุ่มงาน

พิชิต ทองประยูร (2546:บทคัดย่อ) ได้ศึกษาบทบาทที่คาดหวังและบทบาทที่ปฏิบัติจริงต่อการปฏิบัติงานกิจการนักศึกษาในสถาบันราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง ตามการรับรู้ของนักศึกษาเพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาในสถาบันราชภัฏหมู่บ้านจอมบึงเกี่ยวกับการปฏิบัติจริงต่อการปฏิบัติงานกิจการนักศึกษา และศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับความคาดหวังต่อการปฏิบัติงานกิจการนักศึกษาในแต่ละด้าน ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ งานที่ปฏิบัติจริงต่อการปฏิบัติงานกิจการนักศึกษา งานกิจกรรมและงานบริการและสวัสดิการอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนความคาดหวังต่อการปฏิบัติงานกิจการนักศึกษา งานกิจกรรมและงานบริการสวัสดิการอยู่ในระดับสูง และเมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาระหว่างการปฏิบัติจริงกับความคาดหวังต่อการปฏิบัติงานกิจการนักศึกษา โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

ไวภูณท์ ทองอร่าม (2543:บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการดำเนินงานกิจการนักศึกษาในสถาบันราชภัฏรำไพพรรณีตามความคิดเห็นของนักศึกษา เพื่อศึกษาการดำเนินงานกิจการ

นักศึกษาในสถาบันราชภัฏรำไพพรรณี ตามความคิดเห็นของนักศึกษา และเพื่อเปรียบเทียบ การดำเนินงานกิจกรรมนักศึกษาในสถาบันราชภัฏรำไพพรรณี ตามความคิดเห็นของนักศึกษา พบว่า

1. การดำเนินงานกิจกรรมนักศึกษาโดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อแยกเป็นงานแต่ละงานพบว่า การดำเนินงานกิจกรรมนักศึกษา งานส่งเสริมกีฬาและ นันทนาการ งานพัฒนาบุคลิกภาพและวินัย งานบริการและสวัสดิการนักศึกษา งานส่งเสริมกีฬา และนันทนาการงานให้คำปรึกษาและแนะนำ และงานจัดหาทุนและจัดหางาน มีความเหมาะสม ในระดับปานกลางทุกงาน

2. เมื่อเปรียบเทียบตามความคิดเห็นของนักศึกษา จำแนกตามเพศ ระดับชั้นปี และคณะที่สังกัด พบว่า นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิง มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน